

Şəbəkə qurulması

A) Şəbəkə kabelinin vurulması

Lazım olanlar :

Üç və ya daha çox sayda komputer varsa hub (dəyəri keyfiyyətindən asılı olaraq 20 manat və daha yuxarıdır)

Yetərli sayda və uzunluqda kabel (1 metr dəyəri 20-40 qəpik arası)

Şəbəkə vurmaq üçün alət (dəyəri təxminən 8-10 manat arası)

Hər kabel üçün iki ədəd başlıq (1 ədəd başlıq dəyəri 10-20 qəpik arası)

Yuxarıda göstərilənlər təmin olunduqdan sonra alınan kabelləri şəbəkə sistemi üçün hazırlamalısınız. Bunu iki şəkildə edə bilərsiniz. Əgər şəbəkəni iki komputer arasında quracaqsınızsa sizə HUB lazım deyil amma şəbəkə kabelini xüsusi formada vurmalsınız. HUB olan şəbəkə sistemi üçün isə başqa növ vuracaqsınız. Normal şəbəkə kabelində 8 ədəd sim var bunların rəngləri aşağıdakı kimidir

1. Ağ-sarı
2. Ağ-yaşıl
3. Ağ-göy
4. Ağ-qəhvəyi
5. Sarı
6. Yaşıl
7. Göy
8. Qəhvəyi

HUB olmadan iki kompüter arasında şəbəkə üçün kabelin vuruluşu zamanı başlığın ilişən hissəsi aşağı , düz hissəsi yuxarı olmaq şərti ilə kabelin üstündəki qoruyucu qatı aşağıdakı simləri zədələməmək şərti ilə kəsib götürün və simləri aşağıdakı ardıcılıqla yanyana gətirib başlığa daxil edin.

1. Ağ-yaşıl
2. Yaşıl
3. Ağ-sarı
4. Göy
5. Ağ-göy
6. Sarı
7. Ağ-qəhvəyi
8. Qəhvəyi

Yuxarıdakı ardıcılığı qorumaq şərti ilə simləri başlığa saldıqdan sonra çalışın simlərin ucun başlığın sonuna qədər gedib çatsın. Başlığın möhkəm dayanması üçün kabelin qoruyucu qatını mümkün olduğu qədər başlığa salın. Hər şeyin yerində olduğuna əmin olduqdan sonra ehtiyatla başlığı şəbəkə kabeli vurmaq üçün alətə yəni xüsusi kəlbətinə salın və kəlbətini sıxın.

Kabelin ikinci tərəfini vurmaq üçün eyni metod tətbiq olunur ancaq başlığa girəcək rəngli simlərin ardıcılığı dəyişərək aşağıdakı kimi olur.

1. Sarı
2. Ağ-sarı
3. Ağ-yaşıl
4. Göy
5. Ağ-göy
6. Yaşıl
7. Ağ-qəhvəyi
8. Qəhvəyi

Kabelin ikinci tərəfi yuxarıdakı ardıcılıqla başlığa daxil edildikdən sonra müvafiq qaydada vurulur.

Hub ilə yaradılacaq şəbəkə sistemi üçün rəng ardıcılıqlarından başqa bütün proseduralar eynidir. Hub ilə yarıdan şəbəkə sistemində kabelin hər iki ucu eyni ardıcılıqla aşağıdakı formada vurulur

1. Ağ-sarı
2. Sarı
3. Ağ-yaşıl
4. Ağ-göy

5. Göy
6. Yaşıl
7. Ağ-qəhvəyi
8. Qəhvəyi

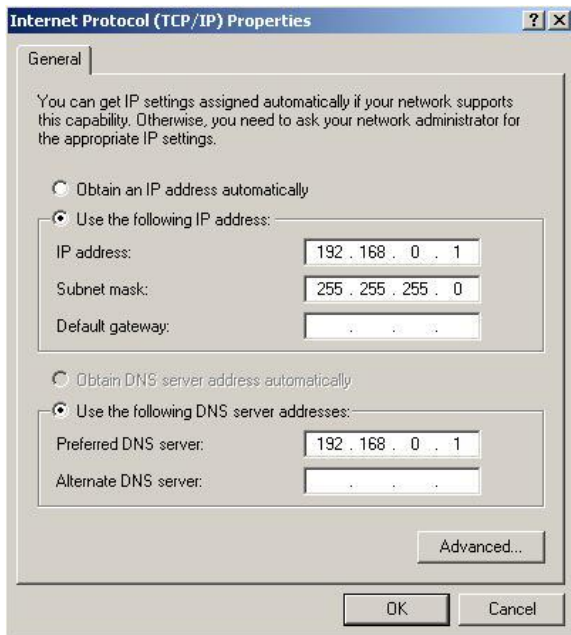
B) Şəbəkənin proqramlaşdırılması

Əgər şəbəkə kartınız varsa və driver-i (drayver) sisteminizə yüklənibse Desktop-da (Türkçə masaüstü , rusca Rabociy stol) **My Network Places** –in üzərinə gətirib sağ tıqlayın açılan menüdən **Properties** seçin açılacaq pəncərədə **Local Area Connection** sözü və ya bu sözün müvafiq dildə tərcüməsini görəcəksiniz. **Local Area Connection** üzərinə gətirib sağ tıqlayın **Properties** seçin. Yeni bir pəncərə açılacaq. Açılacaq pəncərədə **Client for Microsoft Networks** –un qarşısındakı işarəni qaldırsanız kompüter şəbəkədə gizli olacaq yəni şəbəkədə olan digər kompüterlərdən kompüterə giriş mümkün olmayacaq. Bu seçimi şəbəkədəki hücumlardan qorunmaq üçün istifadə edə bilərsiniz.

File and Printer Sharing for Microsoft Networks – un qarşısındakı işarəni qaldırsanız şəbəkədə fayl və printer mübadiləsinə öz kompüterinizdə passivləşdirəcəksiniz . Bu sizin kompüterdə olan məlumatların heç bir kəsə paylaşılmadığı mənasına gəlir.

Ən önəmli bölmə **İnternet Protocol (TCP/IP)**

Bu bölməni seçib **Properties** düyməsinə vurursunuz açılacaq pəncərədə Əgər **Obtain IP address automatically** seçilibdirsə

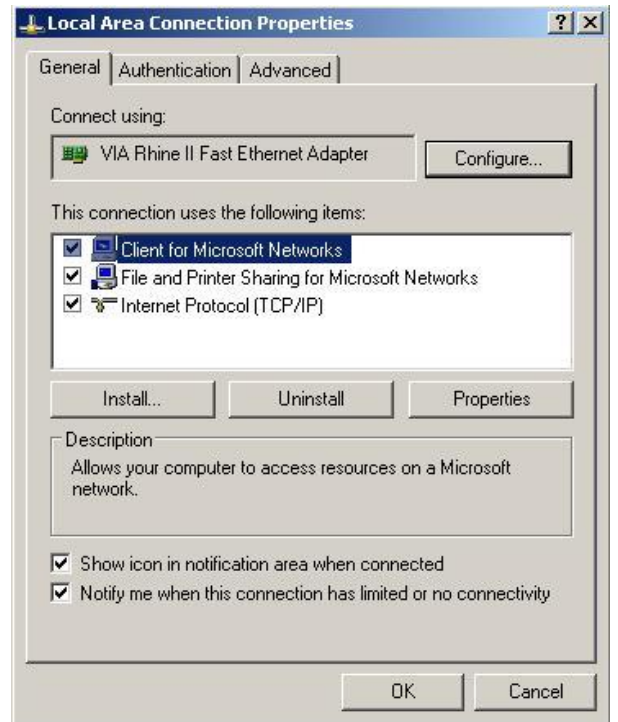
siz seçimi **Use the following IP address** seçin IP adresi (**IP address**) yerinə 192.168.0.1 (Əsas kompüter üçün) yazın . Digər kompüterlər üçün 192.168.0.2 ilə 192.168.0.255 arası bir dəyər daxil edin . Daxil ediləcək ip adreslərinin başqa bir kompüterə vermədiyinizdən əmin olun.

Subnet mask yerinə 255.255.255.0 yazın (adətən siçan ilə üzərinə klikləyən kimi avtomatik olaraq dəyər özü yazılır)

Default gateway yerinə əgər əsas kompüterdirsə heçnə yazmırsız. Digər kompüterlər üçün isə bu yerə Əsas kompüterin ip adresini yazırsız yəni 192.168.0.1

DNS yerinə bütün kompüterlərdə əsas kompüterin ip adresni yəni 192.168.0.1 dəyərini yazırsız. Əgər bilirsinizsə bu yerə internet provayderinizin DNS adresini də yazırsız.

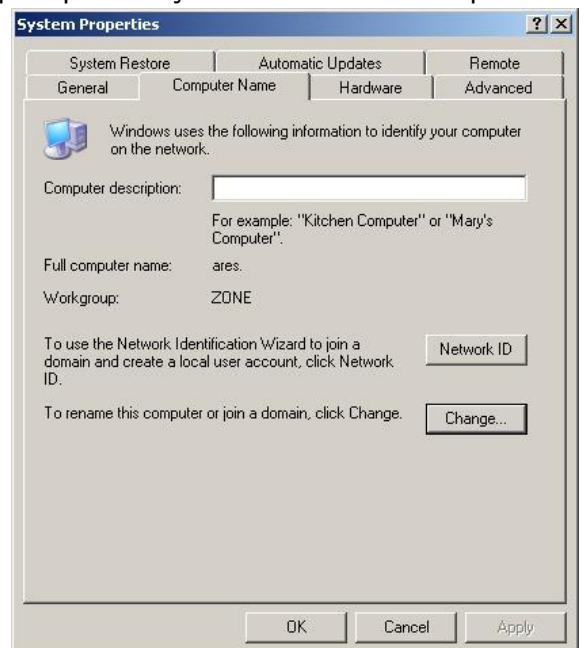
OK dedikdən sonra artıq kompüteriniz şəbəkənin bir üzvü olacaq.

C) Şəbəkədə olan kompüterləri açmaq

Desktop-da siçanı **My Computer** üzərinə gətirirsiniz və sağ tıqlayırınsız açılan pəncərədən **Properties** seçirsiniz **Computer Name** bölməsinə gedib **Change** düyməsinə vurursunuz açılan pəncərədən siz kompüterin sizə verdiyi uzun və mənasız kompüter adının əvəzinə özünüza uyğun bir ad seçə bilərsiniz. **Workgroup** yerindən isə siz kompüterinizin şəbəkədəki olduğu qrupu təyin edirsiniz.

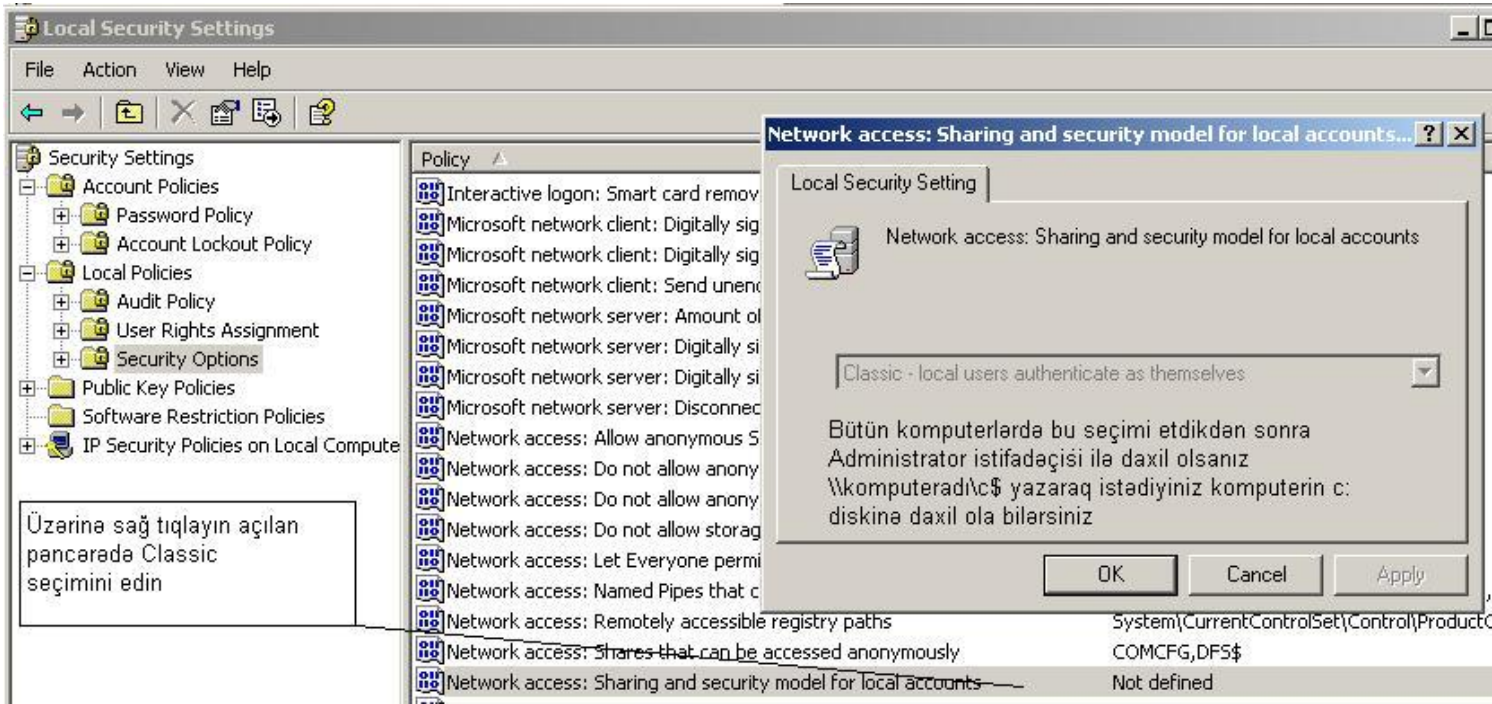
Kompüterləri adlandırdıqdan sonra şəbəkəyə qoşulu olan istədiyiniz kompüterə daxil olmaq üçün İnternet Explorer –I açıb adres çubuğuna [\\komputeradıni](http://komputeradıni) və ya [\\komputerip-sini](http://komputerip-sini) yazaraq müvafiq kompüterə

<http://Yusif.Az>

daxil olursunuz. Resad adlı komputerin (tutalım ki ip adresi 192.168.0.22 olsun) C: sürücüsünə daxil olmaq üçün [\\resad\C\\$](#) yazmağınız kifayətdir. Müvafiq olaraq D: sürücüsünə daxil olmaq üçün [\\resad\D\\$](#) vəya [\\192.168.0.22\d\\$](#) yazı bilərsiniz. Windows qovluğuna daxil olmaq üçün isə [\\resad\Admin\\$](#) yazmağınız kifayətdir. Yuxarıda göstərilən metodun çalışması üçün

1. Administrator istifadəçisi ilə çalışmalısınız və qarşı tərəfin administrator parolu ilə sizin administrator parolunuz eyni olmalıdır
2. Birinci şərt keçəlidirsə güvənlik bölməsində aşağıda göstərilən dəyişikliyi etməlisiniz. Bunun üçün **Start > Settings > Control Panel > Administrative tools > Local Security Policy** pəncərə açıldıqdan sonra aşağıdakı rəsmdə göstərilənlərə əməl edin

D) Əgər internetə qoşulmusunuzsa və internetinizi şəbəkədəki komputerlərinizlə paylaşmaq istəyirsinizsə **Desktop**-da **My Network Places** -in üzərinə gətirib sağ tıqlayın açılan menüdə **Properties** seçin açılacaq pəncərədə siçanı **Dial-Up** bağlantınızın üzərinə gətirib sağ tıqlayın açılacaq menüdə **Properties** seçin davamı aşağıdakı şəkildə

